

Kakšne so izkušnje naših sodelujočih?

U-PGx | Ubiquitous Pharmacogenomics

Andrej Škrinjar, dr. med. spec., ZD Ljubljana

„Vesel sem, da lahko sodelujem v evropskem projektu U-PGx. Pridobil nisem samo znanja o farmakogenetiki, pridobil sem tudi novo dimenzijo obravnave mojih zavarovancev. Kot družinski zdravnik imam sedaj vpogled tudi v farmakogenetiko določenih zdravil. Zavarovanci so tako pridobili večjo varnost, predvsem ob dolgoročni terapiji kroničnih bolezni. Izsledki študije so me seznanili s priporočili za zdravila, ki so jih bolniki v preteklosti že »neuspešno« prejeli. Ob podatkih, s katerimi razpolagam sedaj, sem prepričan, da bi bilo njihovo zdravljenje danes bistveno enostavnejše in učinkovitejše.“

Branka Rajter, dipl. med. ses., ZD Ljubljana

„S farmakogenomskim testiranjem lahko prepoznamo bolnike, pri katerih je presnova zdravil spremenjena. Kot zanimivost naj povem, da se je v praksi že pokazalo sodelovanje zdravnikov specialistov, ki so imeli dostop do priporočil farmakogenomskega testiranja. V veliko zadovoljstvo si štejem, da bolniki opozorijo lečeče zdravnike specialiste o rezultatih. Jasno je, da se zavedajo pomembnosti izsledkov študije. Želimo si, da bi vsi zdravniki, ki obravnavajo bolnika, našli čas in se poglobili v rezultate, ki jim jih bo predstavil.“

Barbara Mazej Poredoš, dr. med. spec., ZD Ljubljana

„Farmakogenetika - morda se za zdravnika družinske medicine sliši kot znanstvena fantastika, a je dejansko medicina prihodnosti, ki že trka na naša vrata. Vedeti, katero zdravilo in v kolikšnem odmerku je za posameznega bolnika najbolj optimalno, je izredno dragoceno za našo vsakdanjo prakso. Predhodno farmakogenetsko testiranje nam nudi prav to. In da lahko v študiji sodelujemo tudi zdravniki na primarnem nivoju, je naravnost navdušujoče.“

Rosanda Rašković Malnaršič, bolnica vključena v ZD Ljubljana

„Počaščena sem, da sem sodelovala v raziskavi PREPARE. Menim, da bi farmakogenomsko testiranje moralo biti dostopno vsem bolnikom, kar bi zdravnikom omogočilo izbiro pravega zdravila v pravem odmerku za pravega bolnika. S tem bi se nedvomno izboljšala učinkovitost zdravljenja in kakovost življenja bolnikov. Želim Vam veliko uspehov pri nadaljnjem delu in Vas lepo pozdravljam!“

Dr. Tea Terzić, dr. med. spec., Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana

„Bolniki s psihiatričnimi diagnozami so kazali zanimanje za posamezniku prilagojeno terapijo, saj jim je pomembno, da imajo ustrezen odmerek zdravila in čim manj neželenih učinkov. Terapija, ki jo predpisujemo psihiatri, je dostikrat dolgoletna in je bolnikovo sodelovanje pri tem ključno. Farmakogenetska analiza pred uvedbo terapije omogoča individualiziran pristop k bolniku.“

Izr. prof. dr. Irena Oblak, dr. med., Onkološki inštitut Ljubljana

„Zdravnikom nam je poznano, da se lahko bolniki na isto zdravilo odzovejo različno. Pri določenem bolniku je lahko zdravilo slabše učinkovito ali celo neučinkovito, pri drugem bolniku pa povzroči hude neželene učinke zdravljenja. Pri onkoloških bolnikih, kjer uporabljamo številna onkološka zdravila in tudi analgetike, je še posebej pomembna prilagoditev doze zdravila posameznemu bolniku oz. njegovi presnovi za učinkovito zdravljenje. V Sloveniji našim bolnikom prilagoditev doze zdravila omogoča le vključitev v raziskavo PREPARE.“

Anja Zidanšek, dr. med. spec., ZD Ljubljana

„Menim, da je dobrodošlo poznati povezavo med geni posameznika in predpisanimi zdravili, ki jih oseba že prejema oz. jih bo jemala v prihodnosti. Študija PREPARE predstavlja pomemben korak v to smer, da bi te podatke pridobili za čim širši krog ljudi oz. za vse naše bolnike. Zdravljenje naših bolnikov bo tako varnejše in prijaznejše, saj se bomo uspeli izogniti potencialnim zapletom zdravljenja.“

Angelika Marjetič-Ulčakar, dr. med. spec., ZD Ljubljana

„Gre za nov vidik zdravljenja, na podlagi katerega zmanjšamo zaplete in izboljšamo učinkovitost zdravljenja (problem polifarmakoterapije).“

Doc. dr. Cvetka Grašič Kuhar, dr. med. spec., Onkološki inštitut Ljubljana

„Bolnice so se rade odzvale sodelovanju v raziskavi, še posebej v študijski skupini. Pri nekaterih smo glede na izvid izbrali drugo vrsto hormonske terapije. Izvid je napisan v razumljivem jeziku. Z veseljem sodelujejo še vnaprej, vendar bi morda v bodoče take bolnice naročali v študijsko ambulanto, kjer bi jim vse razložili. Pri morebitni naslednji raziskavi se moramo tako organizirati. Poleg tega so bolniki vedno bolj informirani in želijo tovrsten test, hkrati pa imamo poleg tega tudi zaplete, pri katerih bi nas zanimal polimorfizem genov, zato bi morali vzpostaviti sistem možnosti testiranja za plačilo.“